

Васенок Тетяна Михайлівна,
*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
професійної освіти та комп'ютерних технологій
Глухівського НПУ ім. О. Довженка*

КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ФАХІВЦІВ ШВЕЙНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Українське суспільство останніх років характеризується переосмисленням освітньої траєкторії розвитку, оновленням та адаптацією змісту освіти до викликів сучасності. Незалежно від усіх глобальних змін та реформ, освіта продовжує займати провідну роль в житті кожної людини.

Необхідність розвитку освіти напряму залежить від швидких процесів які відбуваються в країні. Життя під час пандемії та в умовах дії воєнного стану кардинально змінили освітній процес. Ми практично живемо у форматі онлайн. 2020 рік став початком дистанційного навчання в країні.

Вимушене дистанційне навчання стало викликом для всіх учасників освітнього процесу. В освіті розпочалися процеси швидкої трансформації.

Необхідною умовою розвитку держави є реформування національної системи освіти, яка виступає рушійною силою розвитку суспільства. Пріоритетне місце займає професійна освіта, яка має займатися підготовкою кваліфікованих фахівців, набуття ними фахових компетентностей та професіоналізму.

Дослідженню проблем розвитку професійної освіти в умовах сьогодення присвячено праці А. Беляєвої, О. Гаврилюк, Г. Кругликова, Н. Ничкало, С. Ніколаєнка, В. Радкевич та ін. Вченими розглядалися питання взаємозв'язку професійної освіти і вимог сучасного ринку праці, інноваційних аспектів розвитку професійної освіти, оновлення освітніх технологій професійної підготовки.

Аналіз наукових джерел засвідчив, що до питання компетентності зверталися Н. Бібік, С. Бондар, С. Вітвицька, М. Головань, О. Дубасенюк, І. Зязюн, В. Кальней, О. Пометун, Г. Селевко, Н. Сидорчук та ін. Компетентності, на думку науковців, є індикаторами, що дозволяють визначити готовність до конкретної діяльності. Сформованість певних компетентностей дозволяє орієнтуватися в умовах сучасного суспільства, запитах ринку праці.

У ХХІ столітті велику увагу приділяють професійній компетентності фахівця будь якої галузі.

Реагуючи на виклики сьогодення та вимушений перехід на дистанційну форму навчання, актуальність формування фахових компетентностей здобувачів вищої професійної освіти визначили *мету* дослідження.

Мета полягала в окресленні поняття «компетентність» в контексті визначення рівня професіоналізму педагога професійного навчання фахівців швейної галузі.

З кожним роком підготовка фахівців складнішає через появу нових освітніх та виробничих технологій, збільшення потоків навчальної інформації, мобільність освітніх програм.

Нині професійна освіта має бути гнучкою, оскільки в ній постійно мають відбуватися перетворення через упровадження нових складових.

Державні стандарти вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти спрямовані на виконання завдань закладів вищої освіти і визначають вимоги до освіченості здобувачів вищої професійної освіти [1,2]. Стандарти вищої освіти містять компетентності, що визначають специфіку підготовки бакалаврів (магістрів) зі спеціальності, результати навчання. Вони акцентують увагу на важливості підготовки викладачів закладів професійної (професійно-технічної), фахової перед вищою та вищої освіти, їх професійного становлення, набуття практичних навичок на основі теоретичних знань певної кількості освітніх компонентів, володіння усіма необхідними компетентностями, здатностями постійного професійного зростання та самовдосконалення, компетентного реагування на зміни в країні й світі.

Аналіз визначень фахової педагогічної компетентності дозволяє стверджувати, що компетентність педагога професійного навчання є системою наукових знань, інтелектуальних і практичних умінь та навичок, особистісних якостей, які за певної мотивації забезпечують самореалізацію й самовдосконалення особистості педагога у процесі професійної діяльності. Під визначенням слова «компетентність» ми розуміємо коло повноважень педагога освітнього закладу; володіння професійними знаннями, досвідом в освітній та виробничій галузях.

Таким чином, компетентність є інтегральною характеристикою конкурентоспроможної особистості, яка характеризує педагога як суб'єкта освітньої діяльності, а розвиток професійних здібностей дозволяє кваліфіковано виконувати професійну діяльність, відповідально приймати рішення у нестандартних ситуаціях, планувати освітній процес, виконувати професійні дії, прогнозувати кінцевий результат і досягати мети.

Поняття «компетентність» є набагато ширшим за поняття «знання, уміння, навички», тому що включає в себе мотивацію фахівця, здібності до подолання стереотипів, розуміння проблеми, наявність критичного мислення й гнучкість у виборі інноваційних технологій професійної діяльності; характер особистості педагога професійного навчання, здатного проявлятися у принциповості, самостійності, цілеспрямованості, наявності вольових якостей.

Стратегічним завданням кожного закладу професійної освіти в умовах дистанційного навчання є створення та надання здобувачу освіти безпечного комфортного освітнього середовища та надання послуг високої якості професійної освіти. Для успішної реалізації стратегії розвитку освіти та формування фахових компетентностей педагогів необхідно своєчасно

оновлювати зміст освіти, використовувати сучасні інноваційні технології навчання із обов'язковим включенням найновіших розробок виробництва.

Перспективи подальшого розвитку дослідження вбачаємо в розробці та експериментальній перевірці технології формування фахових компетентностей педагогів професійного навчання в умовах дистанційного навчання.

Сьогодення вимагає від педагога професійного навчання прийняти стрімкий виклик змін. Він має володіти сукупністю знань, умінь і практичних навичок та інших компетентностей, сучасними інноваційними освітніми технологіями; розв'язувати складні завдання і проблеми у професійній освіті, здійснювати освітньо-виробничу та наукову діяльність, самовдосконалюватися впродовж життя.

Список використаної літератури

1. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 21.11.2019 р. № 1460. Вид. офіц. Київ : Міністерство освіти і науки України, 2019. 19 с.

2. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 18.11.2020 р. № 1435. Вид. офіц. Київ : Міністерство освіти і науки України, 2020. 16 с.